

Piše: Željka
CVIJANOVIĆ
(Autor je ministar za
ekonomske odnose i
regionalnu saradnju RS)

RS pokretač evrointegracija u BiH

Na prostoru zapadnog Balkana pokrenute su različite regionalne inicijative i to ne samo s ciljem stabilizacije prilika nakon tragičnog ratnog iskustva, već i kao svojevrsna priprema ovog prostora u cjelini i svih zemalja pojedinačno za integraciju u EU.

Moglo bi se govoriti o većoj ili manjoj uspješnosti ovih projekata, ali je sigurno da su svi oni doprinijeli infrastrukturnoj obnovi i oživljavanju ratom pokidanih privrednih i političkih veza.

Stvarni život bi svakako i sam uticao da do toga dođe, ali su svaki institucionalizovani mehanizmi ubrzali proces regionalne saradnje.

Privredna saradnja i nivo međusobnih političkih kontakata su povećani zahvaljujući procesu evropskih integracija, ali ako se posmatraju pojedinačno države i krupna neriješena politička pitanja koja ih opterećuju, onda je jasno da sam proces nije učinio da se unutrašnji problemi riješe ili da balast bude smanjen.

Primjeri za to su problemi u koezistenciji i funkcionisanju dvije etničke zajednice u Makedoniji, u BiH to je nepostojanje unutrašnje saglasnosti o wedenju zemlje, a za Srbiju je svakako problem Kosova poprinio drugačije razmjere.

Po pravilu, napredak jedne zemlje u okruženju na evropskom putu djeluje stimulatивно na ostatak regiona. Po toj logici, skori ulazak Hrvatske u članstvo EU ili činjenica da je Srbija dobila status kandidata ili očekivani početak pristupnih pre-

Činjenica da je BiH suočena sama sa sobom više nego sa stvarnim zahtjevima i izazovima integracionog procesa implicira i zaključak da će uticaj regionalnih kretanja u smislu približavanja Briselu ostati manje vidljiv nego što bi to bilo logično

govora za Crnu Goru, trebalo bi da djeluju kao pokretački motor za ostale zemlje. Da je BiH suočena samo sa uobičajenim reformama koje se vezuju za proces pridruživanja i pristupanja, ma koliko da su te reforme zahtjevne, taj stimulatívni efekat koji bi proizveo napredak zemalja u okruženju, sigurno ne bi izostao. Ali, činjenica da je BiH suočena sama sa sobom više nego sa stvarnim zahtjevima i izazovima integracionog procesa, implicira i zaključak da će uticaj regionalnih kretanja u smislu približavanja Briselu ostati manje vidljiv nego što bi to bilo logično.

U formalnom smislu, regionalna saradnja je i uslov iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, ali praktične potrebe uvijek nadilaze formalne uslove. Skori ulazak Hrvatske u EU će sigurno učiniti da se fokus pomjeri i da rješavanje praktičnih problema dođe u prvi plan kako bi se smanjili eventualni negativni efekti po privredu u BiH.

Sa druge strane, treba razmišljati i o pozitivnim efektima koje za granična područja susjednih zemalja donosi ulazak jedne države u članstvo EU. Tu se, takođe, otvaraju brojne mogućnosti i jednako je važno da i BiH i Srbija iskoriste šanse koje im se time pružaju. Republika Srpska pokriva značajan dio ovog pojasa i iz tog razloga su i pokrenute određene inicijative i na nivou Vlade Republike Srpske kao i samih opština u ovom području da se ojačaju kapaciteti za privlačenje i prihvat stranih investicija i uopšte stvaranja boljih uslova za poslovanje.